

Această publicație a fost realizată cu sprijinul financiar acordat prin Programul „Drepturi Fundamentale și Cetățenie” al Uniunii Europene. Conținutul acestei publicații intră în responsabilitatea Centrului de Resurse Juridice și nu reflectă în niciun fel punctele de vedere ale Comisiei Europene.

RAPORT DE MONITORIZARE

Realizat de

în urma vizitei inopinate în

CENTRUL SPECIAL
CÂMPULUNG, ARGEȘ

Raport vizită inopinată de monitorizare pentru observarea modului în care sunt respectate drepturile beneficiarilor din Centrul Special Campulung, județul Argeș

La data de 23 decembrie 2013, doi reprezentanți ai Centrului de Resurse Juridice au efectuat o vizită de monitorizare inopinată pentru a constata modul în care sunt respectate drepturile copiilor și tinerilor din Centrul Special Campulung

- **Aspecte generale**

La momentul vizitei șeful Centrului nu era în instituție, reprezentanții CRJ au fost întâmpinați de dna. R.I., educator specializat care lucrează în Centrul de zi și ține locul dnei. Șef de Centru este dna.C.P. În general asistentul social preia atribuțiile șefului de centru, care la momentul vizitei era în concediu.

Reprezentanții CRJ au vizitat Centrul înainte de ora mesei de prânz care în acea zi se servea pentru 26 de copii din totalul de 35 - o parte din beneficiari fiind plecați. Aproape toți copii mănâncă singuri, singura excepție o constituie o fetiță ce suferă de tetrapareză spastică și careia i se dă mâncare pasată în cameră.

Masa din ziua de Crăciun (este sponsorizată de o fundație “*de la București*”). Astfel, de dimineață copii vor mânca crenguști și cascaval, la prânz ciorba de perișoare, friptura de porc și ca desert, tort iar seara pește pangasius cu legume mexicane. În plus copii vor avea și o gustare între mese constând în cozonac (ca supliment).

Blocul alimentară a fost reparat anul trecut însă este dotat cu strictul necesar iar ce atrage atenția este lipsa oricărei instalații de evacuarea a aburului, bucatăria pare o bucatărie pentru o familie largită și nu un loc unde să se gătească pentru 35 de persoane, zilnic. În bucatărie se află și un

tanar care le ajuta pe bucatarese la curatatul cartofilor si la diferite activitati. Baiatul era extrem de tacut si nu a dorit sa comunice iar personalul din bucatarie a relatat ca el doreste sa le ajute. Din discutia cu personalul din institutie a reiesit lipsa acuta a personalului de la blocul alimentar, la acest moment fiind angajata o singura bucatareasa care nu poate asigura doua ture si din acest motiv a fost detasata la bucatarie pe perioada determinata o infirmiera. *CRJ recomanda ca beneficiarii sa nu fie folositi zilnic la bucatarie pentru diverse munci, iar daca un tanar este interesat de aceasta munca sa fie indrumat catre un curs de calificare pentru a obtine un atestat in acest domeniu. Beneficiarii pot desfasura activitati practice la bucatarie cu caracter sporadic insa toti in cadrul unor activitati de dezvoltare a abilitatilor practice.*

Sala de mese (curata) are suficiente locuri si este dotata pentru toti copiii din Centru. Inconveninetul major este lipsa chiuvetelor din sala de masa – copii trebuie sa se spele pe maini in cladirea unde locuiesc. Bucataria si sala de mese sunt un corp separat in cadrul Centrului.

In cladirea principala sunt dormitoarele baietilor (3 dormitoare grupate pe categorii de varste), un dormitor de fete, atelierul de creatie, camera educatorilor, sala de activitati didactice si cabinetul psihologic. Camerele sunt mari, luminoase si spatioase insa sunt cazati 10-12 copii

Tot aici se afla si Centrul de zi – unde sunt inscrisi 19 copii. Pentru copii din Centru de zi exista 3 paturi unde copii pot dormi dupamiaza. Tot in aceeasi cladire exista si un izolator cu 2 paturi si cabinetul medical unde exista un pat. In cabinetul medical medicamentele sunt incuiate. Pe coridoarele acestei cladiri sunt afisate schemele de evacuare in caz de incendiu sunt marcate directiile de iesire si sunt trecuti responsabilii. Grupurile sanitare, atat cel al fetelor cat si al baietilor sunt amenajate adecvat dar nu au fost observate sapunuri sau hartie igienica. Nu erau de asemenea obiecte personale lasate acolo. Langa grupurile sanitare exista dulapuri unde sunt tinute in saculeti obiectele personale de igiena ale fiecarui beneficiar. In dormitoare beneficiarii au dulapuri si spatii pentru obiectele personale.

Cladirea unde locuiesc copii (unde sunt desfasurate si activitatile de recuperare) este separata printr-o curte interioara de cladirea ce adaposteste bucataria, sala de mese, biroul sefului de centru, magazia, spalatoria, si un mic birou de primire. Exista o centrala proprie care deserveste toata institutia.

Personalul are o toaleta proprie separata de a copilor. Accesul in aceasta se face din curte. Copii gazduiti in Centru au acces la toaleta doar in cladirea unde locuiesc. La parter exista o toaleta pt. copiii inasa este accesibila doar de cei care frecventeaza invatamantul special. In incinta institutiei isi desfasoara activitatea si Centrul de Zi. *CRJ recomanda ca aceasta toaleta accesibila doar copiilor din invatamantul special sa poata fi folosita si de beneficiarii din Centru avand in vedere distanta mare de la sala de mese sau curtea de joaca pana la grupul sanitar de langa dormitoare.*

Tot in incinta institutiei se mai afla o cladire – incuiata la momentul vizitei – unde au fost gazduiti copiii si tinerii din Costesti - atata vreme cat Centrul din acea localitate a fost in renovare. Acum in aceasta cladire dezafectata, intr-un depozit cu acces separat sunt tinuti cartofii. Aceasta cladire asteapta renovarea intrucat nu mai poate fi locuita. Conform precizarilor sefei de Centru “*Au fost in ea copiii cu dizabilitati si au distrus*”. Dupa terminarea renovarii Centrului din Costesti, copiii si tinerii au plecat ramanand in aceasta institutie 8 dintre acesti tineri “cei care erau mai mari”. Ei urmeaza sa plece in alte Centre deoarece in acest Centru vor ramane doar 25 de copii.

Dna. Sef de centru Cornelia Ponor a venit in Centru fiind anuntata ca reprezentantii CRJ viziteaza Centru (desi era in concediu), in timp ce reprezentantii fundatiei vizitau cladirea inchisa. Din relatarile sefului de Centru copiii si tinerii din Costesti au venit in august 2012 si au locuit in cladirea – acum improprie acestei utilizari – pana in septembrie 2013. Ne mai declara ca odata cu cei 24 copii si tineri de la Costesti au fost detasati si 4 educatori. Cei 8 beneficiari ramasi in Centru au peste 18 ani. Seful de Centru a dat asigurari ca exista fonduri pentru renovarea acestei cladiri iar reparatiile se vor face cu angajatii Centrului.

Cladirea ce va fi reabilitata va avea un club si sapte camere locuibile. Aici vor sta toti beneficiarii deoarece in cladirea mare unde locuiesc in prezent se va face Centru de recuperare. Fundatia SERA intentioneaza sa construiasca o noua cladire pentru beneficiari in aceeasi locatie. In incinta institutiei se mai afla un loc de joaca nerenovat, o fosta fantana arteziana si o chiuveta (nefunctionale) un rezervor (depozit) de combustibil lichid care acum este neutilizat, inchis si incuiat cu un capac metalic precum si o platforma din beton unde era crescatoria de porci ce a functionat pana in anul 2000. Acesta este de fapt spatiul de plimbare al beneficiarilor. Gardul ce

impreguieste tot centrul este vechi si are o spartura de dimensiuni mare insa reprezenta Centrului ne-a asigurat ca *“acum nu mai are cine sa iasa pe aici”* pentru ca *“copiii care fugeau nu mai sunt in Centru”*. Acum copiii ies din Centru cu bilet de voie. *Se impune reamenajarea intregii Curti avand in vedere starea de uzura(rugina) a tuturor obiectelor ce se afla cu spatiile din curte si amenajarea unor spatii de recreere si joaca pentru copii care sa nu constea dor in platforme de beton peste tot.*

Beneficiarii Centrului

In prezent sunt gazduiti in centru 35 de copii: 12 scolari pana in 18 ani care frecventeaza scoala generala, 2 care urmeaza liceul la seral, 12 beneficiari au peste 18 ani (din acestia 8 sunt au venit de la Costesti si nu s-au mai reintors.

5 copii au epilepsie, iar 6 copii tulburari de comportament. Cel mai mare numar de beneficiari a fost la momentul venirii copiilor de la Centru din Costesti cand avea zilnic 90 de beneficiari.

La momentul intrarii in Centru copiii sunt primiti in baza unei anchete din partea Serviciului de Evaluare Complexa si sunt supusi si aici unei noi anchete sociale. Fiecare copil are un manager de caz care vine aproape saptamanal in Centru. Exista o persoana desemnata de DGASPC Pitesti care raspunde de Centru acesta din Campulung. Aceasta persoana, merge daca este cazul in anchete cu asistentul social al Centrului si tine legatura cu parintii beneficiarilor.

Privitor la gestionarea plangerilor copiilor si tinerilor, sefa de centru declara *“Nu am plangeri pana acum”*. Exista registre speciale: de reclamatii si de evenimente insa acestea stau in biroul sefului de centru. Reprezentantii CRJ au vazut aceste registre si au constatat ca ele sunt completate lunar de catre educatorul responsabil care reia acelasi text ca nu au fost reclamatii si plangeri. Copii nu au la dispozitie un telefon.

Toti copii sunt inscrisi la un medic de familie. In situatii de urgenta apeleaza la policlinica sau la spital. Asistentul medical urmareste toti copii si se ocupa de tot: formalitati, retete. In Centru existe medicamente doar pentru diferite afectiuni usoare. Medicul de familie vine in Centru daca

este chemat. Daca este vorba de o urgenta cheama salvarea sau transporta ei bolnavul cu masina Centrului.

A existat un incident deosebit : pe 29 iunie 2013, un educator a batut o fata. Initial a declarat ca a fost atacat de fata. La cateva zile dupa aceea si-a pus mana in ghips – ca dovada ca avusese de suferit – dar apucase sa-l vada toata lumea 5 zile ca nu avea nimic la mana. In cele din urma i s-a desfacut contractul de munca. Educatorul era o persoana agresiva si avea probleme inclusiv cu colegii. Fata batuta nu a facut plangere penala dar si-a scos certificat medico-legal. Sefa de centru ne-a declarat ca a respectat procedura si a anuntat DGASPC –ul. Nu exista informatii daca agresorul este cercetat penal in cadrul unei proceduri judiciare.

In situatia in care copi sau tinerii sunt agitati ei sunt consiliati, nu exista mijloace de imobilizare sau sedative. Cei mari pot iesi din institutie daca solicita acest lucru in baza unui bilet de voie – in momentul vizitei mai multi beneficiari erau sunt plecati din Centru cu colindul. Nu au existat situatii in care cineva sa ia bilet de voie si sa nu se mai intoarca. Au existat cateva cazuri de copii fugiti in oras dar personalul i-a gasit si i-au adus in Centru.

Intre Centru si un agent privat care detine un magazin de imbracaminte exista un contract de sponsorizare si in baza acestei conventii copii sunt dusi la magazin si primesc haine in functie de marimile necesare. Copii pot sa-si exprime dorintele in ceea ce priveste imbracamintea. Anul trecut au primit de la D.G.A.S.P.C. Pitesti obiecte de imbracaminte de proasta calitate insa in acest an s-a schimbat firma furnizoare si imbracamintea este mai calitativa.

Pentru control medical oftalmologic apeleaza la un cabinet local oftalmologic unde in caz de nevoie tinerilor li se face recomandarea pentru ochelari care sunt achizitionati din fonduri proprii.

In privinta educatiei sexuale dna. sef de Centru ne-a declarat ca au contraceptive pentru fete dar ca copiii nu intretin relatii sexuale in Centru. Lunar exista o intalnire intre beneficiari si asistentului medical unde sunt informati despre relatiile sexuale. Suma de bani alocata de stat pentru fiecare beneficiar i se da « in mana » beneficiarului iar acestia isi cumpara ce vor iar cu cei mici merge educatorul si le cumpara ce vor – incercand sa ii indrume ce sa achizitioneze. La

ora vizitei care s-a desfasurat in jurul pranzului marea majoritate a beneficiarilor dormeau iar in fiecare camera era un supraveghetor care statea cu copii.

Reprezentantii CRJ au discutat cu o tanara O. M. (chiar cea care fusese agresata de educator). Din relatarile ei a reiesit ca in urma incidentului a fost sustinuta de personalul din Centru inclusiv prin vizite la dna psiholog. Ne-a povestit pe scurt povestea ei si ne-a marturisit planul ei de viata de dupa centru: sa o ajute matusa sau un prieten si sa paraseasca curand Centru. A lucrat la o croitorie dar era multa munca si salariu foarte mic (300 lei) si din aceste motive a renuntat.

Doamna sef de centru C.P. a relatat reprezentantilor CRJ despre accidentul care a avut loc in Centru in luna noiembrie. Fata aruncata pe geam, in varsta de 9 ani, sufera de tetrapareza spastica, nu vorbeste si a venit in centru de o luna. A fost aruncata pe geam de catre o tanara de 23 ani (C. L.) care avea probleme psihice – diagnostic de schizofrenie. Aceasta din urma era in centru « dintotdeauna » , venita de mica din Constanta. Tanara C.L. a fost la Spitalul de psihiatrie Sf Maria de la Vedea cu 2 – 3 zile inainte dar se intorsese de acolo cu un tratament mult mai “slab” decat inainte. Era agresiva, facea probleme, ameninta tot timpul si refuza sa ii fie administrat tratamentul medicamentos. Inainte de momentul petrecerii evenimentului C.L statea la ea in dormitor iar infirmiera care trebuia sa o supravezheze pe fetita de 9 ani a plecat si a lasat-o singura. Fetita cea mica locuia langa camera tenerei cu probleme psihice.

Imediat dupa incident a intervenit sefa de centru impreuna cu psihologul si au discutat cu acesta, care dupa manifestari se afla intr-o stare de agitatie. Tanara bolnava (C.L.) a fost luata de politie care a transportat-o la spitalul de psihiatrie din Vedea iar in prezent este internata in Centrul de Recuperare si Reabilitare Vulturesti.

Victima a fost dusa la spital cu masina centrului de catre administrator. Personalul medical din spital a constatat ca nu a patit nimic. Mama acestei fetite munceste in strainatate si a lasat-o in grija bunicii. Bunica nu a mai putut sa aiba grija de fata si adus-o in Centru unde au fost primita in regim de urgenta. Pana la data evenimentului bunica materna o vizita minim o data pe saptamana si ii mai aducea cate un pachetel. De la eveniment a mai venit in vizita doar o data. Nici nu a mai sunat sa intrebe de fetita. Dupa petrecerea evenimentului mama a fost anuntata

telefonice. Ulterior mama fetitei a sunat la Centru pentru a amenința personalul ” va omorâ, va spanzur”. În prezent victima este inclusă într-un program de recuperare specific bolii de care suferă și îi este administrat un tratament și fiindcă este foarte anemică. Rezultatele tratamentului au început să se vadă iar fetita a început să miste mâinile. Fetei îi place să fie înconjurată de copii, când este cu ei zăbăste iar dacă pleacă plânge. La momentul vizitei reprezentantii CRJ au constatat că fetita era plimbată într-un carucior de o persoană care se ocupa numai de ea.

Infiriera ce a lăsat-o singură pe fața aruncată pe geam nu era la prima abatere deoarece în mod frecvent lipsește de la serviciu și nu își respectă atribuțiile. Infiriera depune regulat cereri de concediu fără plată și invocă că are mulți copii și este unic întreținător de familie. În urma incidentului din noiembrie șefa de Centru și infiriera au fost sancționate cu diminuarea salariului pe o perioadă de 3 luni.

Personalul angajat și colaboratorii

În centru lucrează ca angajați: un șef de centru, un contabil, doi fochiști, un mecanic, un electrician, o spălătoare, o lenjereasă, un îngrijitor la curățenie, un îngrijitor pentru copii, trei infirmiere, o bucatăreasă (ar mai avea nevoie de încă două), un șofer, un administrator, trei asistenți sociali și trei psihologi. (dintre care unul este în concediu pentru creștere copil). În Centru ar fi necesar un kinetoterapeut și de un logoped. Aceste posturi sunt prevăzute pentru noua schemă, atunci când se va face Centru de Recuperare. Tot atunci, 3 educatori vor fi transferați și vor deveni ergoterapeuți; unul deja a urmat cursuri de perfecționare “pe activități și stimulare senzorială”. Până acum în Centru nu au fost posibile tratamente de recuperare și personalul a fost nevoit să se deplaseze zilnic cu beneficiarii spre alte centre.

Ultima angajare a fost în septembrie 2013 – un infirmier. Șefa de Centru consideră că ar mai fi nevoie de 1 educator, de 1 infiriera, 2 bucatărese și de un magazioner (în prezent este delegată o asistentă cu decizie internă pe acest post). De asemenea este liber 1 post de asistentă medicală. Angajările se fac de D.G.A.S.P.C. Pitești, Centru nu are personalitate juridică și nu poate face angajări.

Personalul din Centru susține ideea organizării unor ateliere protejate pentru copii pentru ca beneficiarii să fie angrenați în diferite activități practice și să învețe și o meserie/mestesug. Au

existat incercari de a-i angaja pe tinerii majori : un baiat la o moara cu 4 ore iar altul la o familie care are o mica afacere si care l-ar putea si gazdui. Nu exista colaborari cu institutii publice sau fundatii pentru insertia profesionala a tinerilor. Tot ce au facut au facut prin eforturi proprii.

De asemenea, au existat plangeri din partea personalului ca alocatia pentru hrana zilnica a copiilor este extrem de mica si nu este suficienta pentru a oferi 3 mese pe zi si 2 gustari.

Concluzii si recomandari :

- Centrul de Resurse Juridice considera ca se impune angajarea de personalul auxiliar (bucatar si ajutor de bucatar) pentru a nu mai fi necesar folosirea beneficiarilor la activitati zilnice in bucatarie.

- Renovarea cat mai urgenta a cladirii inchise si mutarea unei parti din beneficiari in acel spatiu.

- Reamenajarea intregii curti avand in vedere starea de uzura (rugina) a tuturor obiectelor ce se afla cu spatiile din curte si amenajarea unor spatii de recreere si joaca pentru copii.